T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

100 EĞİTİMİN YÜZYILI

Sayı : E-32661919-610-267
Konu : Yazılı Soru Önergelerinin Cevabı

02./11./2026

7/49417 GK 14
7/49797 GK 17
7/49964 GK 19
7/49966 GK 19

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/50151
7/50152
7/50153
7/50157
7/50259
7/50263
7/50346
7/50356

İlgi :a) 01.10.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1948753 sayılı yazınız.
b) 06.10.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1953286 sayılı yazınız.
c) 07.10.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1954644 sayılı yazınız.
ç) 13.10.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1956517 sayılı yazınız.
d) 13.10.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1957647 sayılı yazınız.
e) 13.10.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1958768 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza İlgi (a-b-c-ç-d-e)'de kayıtlı yazılarla iletilen Ankara Milletvekili İdris ŞAHİN'in 7/49417, İstanbul Milletvekili Özgül SAKİ'nin 7/49797, Balıkesir Milletvekili Serkan SARI'nın 7/49964 ve 7/49966, Kars Milletvekili İnan Akgün ALP'ın 7/50151, Elazığ Milletvekili Gürsel EROL'un 7/50152, Tekirdağ Milletvekili Cem AVŞAR'ın 7/50153, Denizli Milletvekili Yasin ÖZTÜRK'ün 7/50157, Şırnak Milletvekili Nevroz UYSAL ASLAN'ın 7/50259, Diyarbakır Milletvekili Serhat EREN'in 7/50263, Şanlıurfa Milletvekili Ferit ŞENYAŞAR'ın 7/50346 ile İstanbul Milletvekili Elif ESEN'in 7/50356 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yusuf TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (19 Sayfa)

Atatürk Bulvarı No: 98 Kızılay 06648 ANKARA
e-posta: sgb@meb.gov.tr
Elektronik Ağ: www.meb.gov.tr

Bilgi için: Ümit KARAKAYA
Telefon: (0312) 413 27 38
Faks: (0312) 418 75 39

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

100 EĞİTİMİN YÜZYILI

7/49797
GK17

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ ÖZGÜL SAKİ'NİN 7/49797 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Bakanlığımızca eğitim sisteminin gelişimi; öğrencilerin akademik başarılarının yanı sıra eğitime erişimleri, okula devamları, öğrenme ortamlarının niteliği ve sosyal ve duygusal gelişimleriyle birlikte değerlendirilmektedir. Uluslararası araştırmalar ile ulusal izleme ve değerlendirme çalışmalarından elde edilen bulgular, gelişime açık alanların belirlenmesinde ve eğitim politikalarının oluşturulmasında kullanılmaktadır.

PISA 2025 araştırmasında Türkiye'nin ortalama puanı fen bilimlerinde 494, okuma becerilerinde 472 ve matematikte 462 olarak gerçekleşmiştir. Türkiye, fen bilimleri ve okuma becerilerinde OECD ortalamalarının üzerine çıkmış, matematikte ise OECD ortalamasına yakın bir performans göstermiştir. Üç alanda da önceki uygulamaya göre sağlanan gelişme; eğitime erişimin yaygınlaştırılması, eğitim ortamlarının iyileştirilmesi, öğretmenlerin mesleki gelişimlerinin desteklenmesi, ücretsiz eğitim kaynaklarının çeşitlendirilmesi ve beceri temelli öğrenme anlayışının güçlendirilmesi gibi uzun dönemli çalışmalarla birlikte değerlendirilmektedir. Araştırma sonuçları, tek başına belirli bir uygulamanın veya öğretim modelinin doğrudan etkisini ölçen bir değerlendirme niteliğinde değildir.

PISA kapsamında okul ve öğrenciler, OECD'nin belirlediği iki aşamalı tabakalı seçkisiz örnekleme yöntemiyle seçilmektedir. Türkiye'de PISA 2025 uygulamasına 203 okuldan 7.702 öğrenci katılmıştır. OECD tarafından Türkiye verilerinin araştırmanın kalite standartlarını karşıladığı ve raporlamaya uygun olduğu belirtilmiştir. Araştırma, en az 7. sınıf düzeyinde öğrenim gören 15 yaş grubu öğrencileri kapsayan okul tabanlı bir çalışmadır. Örgün eğitim kapsamındaki hedef öğrenci evrenine ilişkin Kapsama İndeksi 2 değeri %97 olup bu oran, ülkedeki bütün 15 yaş nüfusunun temsil edildiği anlamına gelmemektedir. OECD Türkiye ülke notunda, araştırmanın temsil ettiği öğrenci nüfusunun toplam 15 yaş nüfusuna oranı yaklaşık %72 olarak belirtilmektedir.

Okul türlerine göre örneklem dağılımı ile öğrencilerin merkezi sınavla yerleşme durumlarına göre dağılımı farklı göstergelerdir. Bu nedenle okul türü oranlarından hareketle merkezi sınavla yerleşen öğrencilerin örneklemdeki toplam sayısı ve oranına ilişkin doğrudan bir sonuç çıkarılamaz. Araştırma sonuçlarının değerlendirilmesinde hedef evren, kapsam dışında kalan gruplar ve örnekleme yönteminin özellikleri birlikte dikkate alınmalıdır. Uygulama, uluslararası standartlar ve gözlem süreçleri çerçevesinde yürütülmekte; öğrencilerin bilgi ve becerilerini farklı bağlamlarda kullanabilmelerini ölçen sorular kullanılmaktadır.

PISA 2025'te fen bilimleri alanında sosyoekonomik açıdan en avantajlı ve en dezavantajlı öğrenci grupları arasındaki ortalama puan farkı Türkiye'de 81, OECD ülkeleri ortalamasında 85 puandır. Türkiye'de dezavantajlı grupta yer aldığı hâlde ülke içindeki başarı dağılımının üst dörtte birlik dilimine giren öğrencilerin oranı %13, OECD ortalaması ise %12'dir.

Eğitim kaynaklarına erişimin desteklenmesi amacıyla ücretsiz ders kitapları, destekleme ve yetiştirme kursları, EBA ve MEBİ gibi öğrenme imkânları sunulmaktadır. Taşıma yoluyla eğitime erişim hizmetleri, ilgili mevzuatta belirlenen kapsam ve koşullar çerçevesinde yürütülmektedir. Öğrenci taşıma uygulaması kapsamındaki ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerine ücretsiz öğle yemeği verilmekte; bu hizmetin sunulduğu okullardaki özel eğitim

sınıflarına devam eden öğrenciler ile taşıma merkezi okul müdürlüklerince Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı verileri de dikkate alınarak belirlenen öğrenciler de yemek hizmetinden yararlandırılmaktadır.

Eğitime katılımın artırılması ve erken okul terkinin önlenmesi amacıyla Bakanlığımız, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve UNICEF iş birliğinde Eğitime Katılım ve Devamsızlığı İzleme Programı yürütülmektedir. Pilot uygulamalar kapsamında okul yönetimleri, rehber öğretmenler, sınıf rehber öğretmenleri ve sosyal hizmet uzmanları arasında iş birliği geliştirilmektedir. Önleme, Müdahale ve Yönlendirme Komisyonlarına yönelik hazırlanan eğitim modüllerinde akran zorbalığı, davranışsal bağımlılık, akademik motivasyon ve kariyer planlama gibi konular ele alınmaktadır. Ayrıca erken okul terki riski taşıyan öğrencilerin belirlenmesini desteklemek amacıyla Erken Uyarı Sistemi geliştirme çalışmaları yürütülmektedir.

PISA'da eğitim materyali ve fiziki altyapı yetersizliklerine ilişkin göstergeler, okul yöneticilerinin bu eksikliklerin öğretimi ne ölçüde etkilediğine yönelik bildirimlerine dayanmaktadır. PISA 2025'te eğitim materyali eksikliğinin öğretimi aksattığının bildirildiği okullarda öğrenim gören öğrencilerin oranı Türkiye'de %24, fiziki altyapı eksikliği bakımından ise %14'tür. Bu oranlar OECD ortalamalarında sırasıyla %27 ve %33'tür. Türkiye'de 2015 ve 2025 sonuçları karşılaştırıldığında ilgili oranlar eğitim materyalinde %49'dan %24'e, fiziki altyapıda %35'ten %14'e gerilemiştir. Bu göstergeler, okul bazında yapılan teknik tespitlerin yerine geçmemekte; söz konusu bulgular üzerinden il düzeyinde temsili sonuçlar üretilmemektedir.

Öğrencilerin yaşam memnuniyetine ilişkin PISA verileri, öğrencilerin kendi değerlendirmelerine dayanmaktadır. Yaşam memnuniyetinin tek bir soruyla ve 0-10 ölçeğinde ölçülmesi, kültürel farklılıklar ve yanıt verme biçimleri ülkeler arası karşılaştırmalarda dikkate alınması gereken sınırlılıklardır. Bu bulguların öğrencilerin aile ve okul ortamları, akran ilişkileri, güvenlik algıları ve sosyal ve duygusal ihtiyaçlarıyla birlikte değerlendirilmesi önem taşımaktadır.

Akran zorbalığının önlenmesine yönelik olarak okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve lise kademeleri için farkındalık programları hazırlanmıştır. Zorbalık yapan ve zorbalığa maruz kalan öğrencilere yönelik ayrı psikoeğitim programları ile öğretmen ve velilere yönelik bilgilendirme materyalleri geliştirilmiştir. Bu çalışmalarla öğrencilerin sağlıklı arkadaşlık ilişkileri kurmaları, zorbalıkla baş etme becerilerinin geliştirilmesi ve okul-aile iş birliğinin desteklenmesi amaçlanmaktadır.

Dijital öğrenme imkânlarına erişimin güçlendirilmesi amacıyla FATİH Projesi kapsamında etkileşimli tahta kurulumları, okul ağ altyapısının geliştirilmesi ve internet erişiminin sağlanmasına yönelik çalışmalar sürdürülmektedir. Kablolu internet erişimi sağlanamayan okullarda mobil internet, mobil kapsama alanı dışında kalan okullarda ise uydu bağlantısı kullanılmaktadır.

Yapay zekâ destekli öğrenme imkânlarından farklı sosyoekonomik koşullardaki öğrencilerin yararlanabilmesini desteklemek amacıyla erişilebilirlik ve kapsayıcılık gözetilmektedir. Bu kapsamda yapay zekâ destekli dil öğrenme platformu DİLİM uygulamaya alınmış, öğretmenlerin eğitim öğretim süreçlerini desteklemeye yönelik öğretmen asistanı gibi çalışmalar projelendirilmiştir. Öğrencilerin yapay zekâ araçlarını güvenli, bilinçli ve etkili kullanmalarına yönelik çalışmalar da sürdürülmektedir.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin izlenmesi ve değerlendirilmesi yalnızca merkezi sınav sonuçlarına dayanmamaktadır. Öğretim programlarının uygulanabilirliğinin, sınıf içindeki yansımalarının ve öğrencilere katkılarının değerlendirilmesi amacıyla öğretmen ve akademisyenlerin katılımıyla izleme çalışmaları yürütülmekte, genel raporlar ve alan raporları hazırlanmaktadır. Öğrencilerin gelişiminin değerlendirilmesinde sınavların yanı sıra gözlem, görüşme, proje, performans görevi, öğrenci ürünleri ve öz değerlendirme gibi farklı öğrenme kanıtlarından yararlanılması öngörülmektedir. Bu çalışmalar, öğretim programlarının uygulama süreçlerinin geliştirilmesi ve öğrencilerin çok yönlü gelişiminin desteklenmesi amacıyla kullanılmaktadır.